

Justícia Social

LA DESUNIÓ OBRERA ÉS
LA FORÇA DEL CAPITA-
LISME.

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guàrdia, 14, pral. - BARCELONA

ENQUESTES DE "JUSTICIA SOCIAL"

EL FRONT ÚNIC OBRER

Tots hem de treballar per a formar el desitjat
Front Únic. Abans que homes de partit, hem d'ésser
obrers.

Vermells, grocs i blancs

En veure els meus companys, obrers de diferents tendències ideològiques, malgastant llurs energies atacant-se els uns als altres, com si no fossin capaços d'altres millors gestes, recordo aquelles turbes de xicotets que ja fa més d'un quart de segle, en sortir de l'escola, s'escamotien a cops de pedra utilitzant llurs carteres com a rodella.

Malgrat el temps transcorregut, aquells noiets d'ahir—avui homes que sofreixen una mateixa explotació—segueixen encara combatent-se amb la mateixa fal·lera, i el que és més deplorable encara, en moltes ocasions, amb la mateixa inconsciència. Aquestes lluites que gairebé sempre es tradueixen en un gros capdal d'òdis personals, si no produïssin mals molt més greus encara, per si soles, ens coloquen en un pla d'inferioritat de l'enemic comú, el qual resta tranquil, satisfet i joiós, davant l'espectacle que estem donant.

Hom diria que aquesta nova generació d'obrers—potser per llei d'atavisme—és una manifestació viva d'aquelles altres generacions d'esclaus de segles passats. D'altra manera no es pot comprendre, que mentre posem tota l'atenció i astúcia en cercar la manera de ferir la dignitat d'obrers companys nostres, per altra banda mostrem una passivitat que esgarrija davant de totes les injustícies, vexacions i atropells de tota mena, que des de llarg temps pesen damunt del proletariat com una gran llosa de plom.

I no és pas perquè una inferioritat enfront de tots els ordres de la vida hagi estat ben manifesta.

La generació actual és la que ha produït més maravilles. Avui, ja és possible que els homes, de l'un a l'altre extrem de la terra, puguin comunicar-se en el transcurs d'algunes hores.

Els mitjans de locomoció i transport han progressat d'una manera prodigiosa.

Els avenços introductius a les indústries, permeten que la producció sigui cent vegades major que no ho era trenta anys enrera. I malgrat i haver donat tota una vida per a que aquestes maravilles fossin una realitat, els obrers segueixen isolats els uns dels altres, sense saber res, o molt poc, dels companys nostres que treballen arreu del món.

Dintre dels tallers i fàbriques, poc a poc anem perdent la nostra personalitat com a homes, transformant-nos en una peça més d'una màquina qualsevol.

Els sous que percibim són sous de fam que ni tan sols ens arriben per a cubrir les necessitats més apremiants.

I la dona obrera, que avui és un importantíssim factor en la producció, continua com sempre havent de lluitar entre la fam i la prostitució.

I les nostres llars, si és que mereixen aquest nom, les barraques indèntes que habitem, es van convertint en veritables colònies de gent famèlica d'un i altre sexe que viuen en la més fastigosa promiscuitat. Només una classe privilegiada, la que menys ha contribuït a la creació d'aquestes maravilles, és la que les disfruta amb tota la seva intensitat; el que constitueix un insult i un escarni pel proletariat, que constantment i en tots els aspectes de la seva vida social, civil i ciutadana, ha de veure reflexada la seva inferioritat com a individu i com a col·lectivitat.

Què és el que hem fet els obrers davant de tanta injustícia social? Sempre el mateix! Continuar la lluita entre vermells, grocs i blancs, com feien aquells noiets amb llurs carteres per escut. Però la inconsciència d'aquells instantans era justificada; perquè ells no sabien res d'éssers privilegiats, d'explotacions, de tirans ni d'èrgastules; mentre que nosaltres, des de que som obrers—i ja fa molts anys—en cada dia de la nostra existència hi hem trobat quelcom que ha representat un menyspreu per a la nostra dignitat, un escarni a la nostra misèria i un atemptat a la nostra llibertat. Per tant, les lluites entre nosaltres no poden ser més absurdes i ridícules.

No volguem també nosaltres fer servir d'escut les teories i principis que tant alardegem ostentar, perquè aquestes teories o principis no tindran eficàcia fins que hi hagi una organització obrera forta i potent, els majors punts de la qual descansen damunt de les consciències de tots els seus components. Aleshores potser ja no serà possible que fins entre reïxes i privats de llibertat s'escamotin i es malparlin els que haurien en tots moments de formar un sol cos i una sola ànima per a crear una organització capaç d'afrontar tots els problemes que afecten la vida de tots els treballadors.

Companys! Amics! No sentiu com arreu del món s'aixeca un clamorós demanant la creació d'un front únic de tot el proletariat? Escoltem aquestes veus, que són les veus del poble! És el poble que treballa! Són els nostres companys d'explotació que demanen la nostra cooperació en el seu esforç. Lencem les armes i unim-nos tots en un fort organisme de classe! Què hi fa que els uns ens diguem sindicalistes, altres anarquistes, i altres socialistes o comunistes? No som tots obrers? Com a obrers, hem de pertèixer a un sol organisme. Com a homes d'idees podem cadascú seguir el nostre camí. Però procurem que els nostres camins siguin ben amples, i que entre un i altre camí hi hagin grans passeres per a que quan convingui puguem passar de l'un a l'altre, fins a veure'ns tots en un de sol, vers un mateix ideal.

F. Viladomat

Burgès caritatiu

— Té una pesseta, nena... I recorda't de dir a ta mare que des del mes que ve pagareu dos duros més de lloguer.

El Front Únic ÚNIC FRONT

Setmanalment apareixen a les planes de JUSTICIA SOCIAL articles dedicats a la formació del Front Únic i convidant als companys a treballar per la seva formació.

Per minsa que siga la meua veu, per petit que siga el meu vot, em basaré en l'article del doctor Muntanya «Armistici, primer!». Les paraules del senyor Muntanya obren al Front Únic Obrer un entrebanc suau previst. Són molts els companys que ens donaran la ma dreta i amb l'altra guardaran el puny clos, i en sos llavis es dibuixarà un somriure mentre en son pit vibrarà un odi etern. Oh, si, companys, molt alertal! Mireu qui teniu al costat i no vos feu ni de la vostra camisa.

Vigileu aquests éssers despreciables que prediquen una doctrina santa i l'empastifen d'una política opressora i miserable.

I vosaltres, seguiu, companys. La vostra tasca és bella i noble, i tenint per companya la lloable cultura arribareu a ensenyar al nostre poble el que encara no sap.

Treballau ardits, companys, sense deixar tal companya; ella ensenyarà als nostres obrers la feina que tenen en sortir del treball. Ella ensenyarà als nostres enemics la força de noblesa que tenim.

Més, si les vostres forces per un moment defalleixen, alceu el cap i mireu el món. Respirau un xic d'aire i el vostre esperit s'enfortirà per a continuar la noble tasca de desvetllar l'obrer català que dorm amb el somni profund del desencany.

Josep Cervellà
Del Ram de l'Aigua

cosa que el ridículaire. Canviem dre de veres el problema de paper; no n'esperem de miracles, que era abans que es feien per encant, però avui són acabats.

Si no treballem per nosaltres, preguntat allò del company Cristòfor de Domenech: «Hem d'esperar per ventura que ens portin les nostres bones coses a domicili?»

Pàrvul

Manresa, 9 setembre 1924

TEMES ACTUALS

El front obrer

Hem seguit amb interès vivíssim l'enquesta que partint de la lapidària crida de Karl Marx: «Treballadors de tot el món, uniu-vos!», ha aparegut damunt les planes de JUSTICIA SOCIAL, un dels períodes obreristes de més solvència avui, sots el denominat comú: *El front únic*.

S'han manifestat entorn de la qüestió opinions diverses, si bé en general —i sobre tot ara que va concretant-se la campanya—ha dominat la tendència que defensa la necessitat del front únic. Hi ha ademés la circumstància curiosa i simptomàtica de que les veus que s'han oït en la palestra són d'obrers senzills, allunyats de tota direcció, o sia lo que podríem nomenar la veu pura de la massa obrera que es preocupa dels problemes, és la que amb més efusió i calor demana el front únic. Les divergències sorgides, provenen quasi exclusivament de militants d'un o altre sector ideològic. Seria lamentable que en l'actual crisi no siguessin escoltada la veu de la massa, en nom precisament d'unes discrepàncies que a voltes han de cercar-se més en personalismes i en el capellisme que tantes coses nostres envenena, que no pas en la essència.

Amb tot, el front únic no comença pas a fer-se, malgrat que la idea no aparegui fracassada. Sense censurar a ningú, podem dir que no es veu en l'horitzó una probabilitat de la seva constitució, ni endevinem on pot ésser l'encaix que partint d'aquesta meritòria campanya periodística de JUSTICIA SOCIAL, pugui arribar a articular i donar forma a la idea o simplement portar-la al terreny pràctic on s'hagi de realitzar o abandonar clarment. El front únic, no té com a tal, ni pot tenir en el terreny ideal—i una prova n'és aquesta enquesta—cap contrari. L'única que podria entrebancar-lo és la seva forma pràctica i real. Front únic volen i han de voler tots quants lluiten dins l'obrerisme ja que no concebem cap home que, defensant una doctrina, una ideologia, o simplement un procediment obrerista, no vulgui conquerir per llur ideal a tots els obrers i no treballi perenne-ment cap a aquesta fi. Els mateixos sectarismes de no importa quin mena de setarisme, i els que preconitzen la dictadura, pretenen imposar des de dalt llur criteri a tots. La diferència és en aquest cas de procediment, però la finalitat idèntica.

La dificultat d'ars,—apart de que potser els propulsors de la idea volien només llançar-la, perquè altres es prenguessin el treball de dur-la a terme—és tal volta que la qüestió no és prou ben plantejada. Front únic...? No serà una mica exagerat parlar així...? El mot presuposa l'existència de varis fronts a l'hora i, avui com

avui, aquests no hi són. I per a poder plantejar-lo amb tota la seva cruïsa. Avui les forces obreres estan ordres (perdonis aquest comparament de mots guerrers, en gràcia que són els més gràfics). Front únic vol dir també unificació, però en nom de què? Acatament a una direcció única però... a quina? No seria millor demanar simplement la constitució del front... que no existeix, i cridar als obrers només com a obrers?

Nosaltres hem sigut sempre partidaris d'una sindicació obligatòria, donant aquest nom una significació moral. El Sindicat—i en això sí que no hi ha discrepància—és la llar social de l'obrer, i per tant, entenem que només deu haver-n'hi un, en el que hi càpiguen des de l'obrer blanc fins al negre, passant pel roig, pel groc i per tots els colors amb que s'han pintat aquests darrers temps, els innombrables sindicats que s'han creat i que de no aturar-se la mania, arribarem a tenir un Sindicat diferent per a cada obrer.

Un Sindicat sol per cada estament, però un Sindicat on hi càpiguen tots, els socialistes, els comunistes, sindicalistes, catòlics, anarquistes, bakuninistes, etc., etc. Cada u dins del seu cercle especial i dins el mateix Sindicat pot fer la seva obra de proselitisme. El Sindicat és, però, de tots, perquè una solidaritat humana i social lliga a tots els obrers més enllà de llurs divergències de criteri. I no voldríem pas un Sindicat elegiac, ont tothom estigués conforme, sinó que fos un gressol, una forja, on contínuament per mitjà del reig viu de la lluita forta i noble, les opinions i criteris fossin controlats i garbellats pels criteris i opinions contràries.

Cal cridar als obrers només perquè ho són i formar el Sindicat de tots i de cada u. Res de forces ja enquadrades i especials que vagin a la unió reservant-se la seva peculiar femosia. Res de convenis entre leaders que uns i altres transgessin, més o menys aparentment, ni cap repartiment de càrrecs equitatiu perquè després cada u vulgui fer seguir a tots a la seva banda fins que vingui novament la topada i la ruptura, retirat cada u les seves forces. Obrers i prou dins l'organització de classe i formant una sola cosa sense que ningú hagi, però, d'ofegar lo que com a home pugui sentir.

ENDREÇA

Molt s'ha parlat del front únic i potser ja podria dar-se el cas d'una ríode acadèmic i anar al de l'acció. Nosaltres desitjaríem la unió de tots els obrers, no ja amb un front únic, sinó amb un laç indiscutible que no deixés concebir mai que pugui haver-ne dos, que la família obrera pugui estar dividida. Voldríem una vida social ferma i com a soldats de fila, ens adresem al nostre organisme natural i demanem no sabem a qui; si la Federació de Dependents de Catalunya aprofitant la seva Assemblea, podria pendre la iniciativa amb algun acord, i fer una crida o una convocatòria a qui sigui, per a provocar que el problema sigui tractat en el terreny de discussió, per a arribar a la constitució del front obrer.

Pere Olivella

(De «Lluita» del mes actual).

Aquest número ha passat
per la censura.

CRONICA HEBDOMADARIA

Politica internacional

La V Conferència de la Societat de les Nacions

Quan els Primers ministres Herriot i MacDonald varen marxar de Gènova, l'Assemblea va entrar en una nova etapa.

Un altre assumpte que va cridar l'atenció i fou objecte de llargues discussions, fou l'ofertament del Govern francès de crear a París un institut de col·laboració intel·lectual sota l'ègida de la Societat de les Nacions.

Itàlia n'ha tingut gelosia i ha ofert crear a Roma un institut anàleg al qual dedicarà preferentment les seves activitats a l'estudi dels problemes jurídics.

Però el centre de l'atenció universal ha sigut la llarga polèmica sostinguda entorn de les tasques encomenades per l'Assemblea, d'acord amb la proposició Herriot-MacDonald, a la 1.ª Comissió dita d'arbitratge i a la 3.ª dita de desarmament.

El president d'aquest comitè adscrit a la 3.ª Comissió fou Benès, ço que indica el prestigi del jove ministre d'Afers estrangers de Txecoslovàquia tan mal qualificat per l'agre faciència de Lloyd George.

El protocol definitiu, aprovat en sessió plenària el dia 2 d'octubre, no ha conservat del projecte de pacte d'assistència mútua redactat pel Consell de la Lliga de les Nacions i del projecte de tractat recomanat pel Govern dels Estats Units no més que l'idea fonamental d'evitar futures conflagracions.

Esperem que els lectors podran llegir en aquestes planes el text íntegre d'aquest pacte que modifica, donant-li major amplitut i eficàcia, el pacte o conveni en que es basa la Societat de les Nacions.

M. Serra i Moret

Aquesta fulla és un camp obert, i accepta la col·laboració de tots els homes d'idealitat generosa.

L'EXPOSICIO DE "SHUM"

S'ha clauurat l'Exposició del company Joan Baptista Acher. I s'ha clausurat al cap de pocs dies que l'artista fou traslladat al «Reformatorio» d'Alicà d'Henares.

L'Acher, però, està amb nosaltres. Estimem massa el seu esperit idealista i la seva art, som massa amics d'ell, per a oblidar-lo amb la distància.

Mentre els periòdics obrers d'arreu de la península li demanaven col·laboració, mentre a Rússia sol·licitaven també dibuixos d'ell, mentre a França s'obria pas, a casa nostra, que era allà on era menys conegut, es mostrava esplèndidament i l'obrer li rendia un tribut d'admiració.

«Shum» ha triomfat plenament en la seva Exposició. La sala de l'Ateneu Enciclopèdic Popular estava plena a tothora.

Ara, naturalment, la burgesia en veure el triomf i l'art evident d'un seu enemic ha callat. Ha vist que fora massa gros reventar una cosa que no es podia reventar, i ha adoptat el més negre silenci.

Veu's-aquí perquè la premsa burgesa que parla de les exposicions de qualsevol platamones, no ha dit res davant de l'Exposició de «Shum».

Ara, a l'hora de felicitar de nou a «Shum» pel seu èxit i de donar-li de nou el més sentit i enutjat comiat, creiem interessant reproduir els articles de l'«Ara» i de Felip Alala.

«Una Exposición del «Poeta»

En el Ateneu Enciclopèdic Popular se exponen amb modestia algunes obres de Joan Baptista Acher.

Exceptuando cinco o seis obras, las veintisiete que presenta Acher son totalmente desconocidas.

Se ha valido el artista de colores planos, muy en carácter para expresar escenas infantiles y campesinas.

Las caricaturas, un tanto desiguales de soltura, representan, por ello preciamiento, cualidades muy estimables.

Las caricaturas, un tanto desiguales

de soltura, representan, por ello preciamiento, cualidades muy estimables. Notabilísima es la de Baroja por la utilización de rasgos y su reducción y síntesis, trabajo de verdadero artista que interesaría seguramente al gran «chapelaudi» vasco.

El dibujo que figura como «capseleira» de la revista «Acción Cooperativa» tiene una riqueza de invención y hasta una modernidad de simbolismo que sitúa a Acher en la realidad más comprensadora.

Este procedimiento — que puede tener infinitas variantes — pone en el arte una nota mas recogida i afectiva, más íntima.

No hemos de hacer ningún reclamo porque Acher ni nosotros lo queremos ni necesitamos.

«Exposició de dibuixos de Joan Bta. Acher, «Shum»

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular del carrer del Carme acaba d'obrir-se una exposició de dibuixos a la ploma i al llapis aquareles i gualxes d'en Joan Bta. Acher la qual és una grata sorpresa, ja que d'aquest artista sols en coneixiem les caricatures destinades a la premsa.

Anirà errat aquell que cregui trobar en l'Exposició de Shum una o diverses rengleres de caricatures i res més, el qui cregui, com nosaltres creguérem fins avui, que aquest artista és només un caricaturista.

L'obra d'art és un record d'amor.

ANTOLOGIA

El meu carrer

Pel meu carrer passa una gent estranya. homes i dones, cadascú amb el feix; pel meu carrer, que és dalt de la muntanya, corren les aigües i molta herba hi creix.

Cada passant és abordat pels gossos, pels rondadors i els sorruts guardians; de tota porta van eixint caps rossos, els nins petits i altres vailets més grans.

Al fons de tot, quan el carrer devalla, s'ovira el mar amb sa llur d'argent, el nostre mar barceloní que calla i és oblidat de tanta bona gent.

Es cosa rara si algún carro hi puja; només sé d'un que ve cada matí i passa a l'hora en que el dormir ja enuja i és dolç el dringoleig que els ulls fa obrir.

Tothom com a pagès s'hi diu bon dia, perquè tots semblen coneguts de temps, s'hi senten cants de gall, crits d'establia i fins i tot manta senior de fems.

Però és el vent, que d'entrebancs no cura del meu carré el passejador fidel: ell ve rabent, sols un moment s'atura, i des d'aquí llença son clam al cel.

Clementina Arderiu

línies simples no donen gaire recolzament al percaçador de característiques i accents fisiònomicos.

L'obrer càndid Rey

En un altre número vàrem donar compte del cas ocorregut a l'obrer Càndid Rey, aquest minyó vivia i treballava a Perpinyà i per qüestions polítiques, a demanda del consol d'Espanya a aquella població, fou lliurat a les autoritats espanyoles i avui està a la presó.

Ja diguérem també com en parlava tota la premsa francesa, des de la més dretana fins a la de màxima esquerra.

S'han organitzat actes públics, a Perpinyà, i s'ha format un «Comité Pro-Càndid Rey».

Fet i fet, no podem dir res més del cas. Els lectors se'n faran càrrec.

No volem acabar aquestes ratlles, però, sense fer constar un fet, que diu molt en honor d'un home: M. Herriot ha destituït i processat al secretari del Prefecte de Perpinyà, un tal Babilot, el que ordena el desig del consol espanyol, el senyor Juan Bel y Serrano.

Quan l'aucell és desvetllat per l'alba, tot el seu anhel no és pas absorbit per la recança del nodriment.

(També a nosaltres) la humanitat nova ens envia sa crida.

Que nostre esperit respongui en sa propia llençugal

RABINDRANATH TAGORE

PAUL AUDRA

